

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Tekijänoikeusasioiden neuvottelukunnan kokous 26.5.2025 klo 14.30 -

Asialista

14.30 Puheenjohtaja vsi Kristiina Kokko avaa kokouksen

14.35 Ajankohtaista: Luovan talouden neuvottelukunnan terveiset ym.

14.45 Tekoälyyn liittyvien tekijänoikeudellisten kysymysten käsittely pienryhmissä

15:00 Tiede- ja kulttuuriministeri Mari-Leena Talvitien terveiset

15:30 EU-asiat; CMO-kysely, EU:n tekoälyasetus, Tekijänoikeusinfrastrukturi

15.50 KV-asiat; SCCR ja IGC-komiteat + yleiskokous

16:00 Lainsäädännön kansallisten muutostarpeiden arviointi

16.30 Kokous päättyy

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Luovan talouden neuvottelukunnan terveiset

Kulttuuriasiainneuvos Laura Mäkelä, opetus- ja
kulttuuriministeriö

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Tekoälyyn liittyvien tekijänoikeudellisten kysymysten käsittely pienryhmissä - lausuntopalaute, jatkoaskeleet

Esittely lausuntopalautteesta

Yleistä taustaa

- Lausuntoja noin 60 eri vastaaja taholta, edustajia eri sektoreilta.
- Luovien alojen järjestöt, yliopistot, tutkimuslaitokset, kirjastot, yritykset ja muut kaupalliset toimijat, virastot ja ministeriöt sekä muut tahot.

Nykytilanne

- Aineisto lausuntopalautteesta käyty läpi. Poliittisia linjauksia ei ole vielä tehty.
- Mahdollisuus jatkotyöhön: Linjauksia voidaan muotoilla saatujen tietojen pohjalta.

Keskeiset havainnot lausunnoista

- Ääneen, liikkuvuuteen ja henkilön persoonaoikeuksiin liittyvän sääntelyn selvittäminen ("personality rights")
- Tekijänoikeudelliset kysymykset tekoälyn koulutuksessa
- Sektorikohtainen sopimuslisenssi - ristiriitaiset näkemykset sopimuslisenssiä kohtaan
- Tekijänoikeusinfrastruktuurin kehittäminen
- EU-sääntely ja Suomen linja: OKM:n rooli keskeinen aktiivisessa EU-vaikuttamisessa ml. tekijänoikeusinfrastruktuuri
- Tekoälyn pelisäännöt ja yhteistyö niiden valmistelussa
 - Laadittava yhteistyössä luovan alan toimijoiden ja tekijänoikeusjärjestöjen kanssa
 - Sidosryhmien näkökulmat otettava huomioon ja mukaan keskusteluihin

Lisähuomiot lausunnoista

- Teknologiayritysten ja AI-kehittäjien näkökulmat
 - Lausunnoissa ei tule ilmi kotimaisten ja kansallisten tekoälykehittäjien näkemyksiä
 - Tarve kehittää keskustelua eteenpäin eri keinoin
- Huomioitava jatkotyössä mm. tulkkien, kääntäjien ja haastateltavien näkökulmat

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Tiede- ja kulttuuriministeri Mari-Leena Talvitien terveiset

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

EU-asiat

Puheenjohtajamaana toimivan Puolan kysely

- Puheenjohtajamaa Puolan laatima kysely
- Keskustelut neuvoston tekijänoikeustyöryhmässä
- Suomessa:
 - Sidosryhmien kirjalliset vastaukset ministeriölle viimeistään 31.3. (tekijänoikeusasioden neuvottelukunta)
 - Avate, IFPI, PRH, Sanasto, Teosto / Gesac, Uutismedian liitto / News Media Europe
 - Keskustelu yhteishallinnoinnin kehittämisen neuvottelukunnassa 22.5.
- Jäsenvaltioiden kirjalliset vastaukset Puolalle viimeistään 15.5.
- Puola laatii puheenjohtajan yhteenvedon kesäkuussa

I. Challenges of AI to the Collective Management Ecosystem in the EU

- Järjestöissä ei ole käytössä tekoälyä oikeuksien hallinnoinnissa
- Järjestöt eivät vielä ole alkaneet lissensioda aineistojen käyttöä tekoälyn kouluttamiseen (poikkeuksena musiikkituottajat)
- Haasteita mm.:
 - Läpinäkyvyyden puute
 - Tekoälyn kouluttajien haluttomuus neuvotella ja hankkia lupia
 - Arvon määrittelemine
 - Oikeudellinen epävarmuus (tekstin- ja tiedonlouhinta, opt-out)
 - Lainsäädännön tuki (sopimuslissenssi?)

II. Collective Management Organizations and the Relationship with Online Platforms and Other Online Players

- Vaihtelee aloittain
- DSM-direktiivin 17 artikla (verkkosisällönjakopalveluiden tarjoajien toteuttama suojatun sisällön käyttö) parantanut tilannetta musiikkialalla
- Haasteita mm.:
 - Verkkosisällönjakopalveluiden haluttomuus neuvotella ja hankkia lupia
 - Epätasapainoinen neuvotteluasema
 - Lehtijulkaisun kustantajien lähioikeuteen (DSM-direktiivin 15 artikla) liittyen ei neuvotteluja

III. Supervision and Transparency of CMOs at the Forefront of Innovation

- Avoimuusraportteihin liittyvät tulkintaongelmat
- Terminologiaa (CRM-direktiivin 2014/26/EU ja sen liite) tulkittu eri tavoin
 - Tekijänoikeuden yhteishallinnoinnin kehittämisen neuvottelukunta on antanut suosituksen
 - PRH on antanut ohjeen
- Valvontatapauksia on ollut, sanktioita ei ole vielä määrätty

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

EU:n tekoälytoimiston käytännესäännöt, 3. versio

Käytännesääntöjen valmistelu

- First Draft
 - 5 toimenpidekokonaisuutta (policy, upstream/downstream, opt-out, transparency)
- Second Draft
 - 11 toimenpidekokonaisuutta (RMI, finetuning, KYC, osallistuminen standardien kehittämiseen (CITF) + KPI:t)
- Third Draft
 - Resitaalit + 6 toimenpidekokonaisuutta → Käytännesääntöjä on liikaa ja ne ovat liian heikkoja; ristiriidassa tekijänoikeuslainsäädännön kanssa
 - Tasapainon saavuttaminen on tärkeää
 - Tekoälyn käyttöä on voitava edistää, jolloin on myös otettava teknisiä keinoja enemmän käyttöön

Käytännösääntöjen 3. versio

- Tekijänoikeuksien kunnioittaminen tekoälyasetuksen toimeenpanossa
- Tekijänoikeudella suojatun sisällön käyttö **edellyttää asianomaisten oikeudenhaltijoiden lupaa**, ellei asiaankuuluvia tekijänoikeuspoikkeuksia ja rajoituksia ole voimassa
- Oikeudenhaltijan teoskohtaiset haut mahdollistettava, ellei tarjoaja sitä itse tarjoa
 - Olisi tärkeää dokumentoida tietolähteet ja luvat, kuten ensimmäisessä versiossa todettu.
 - Koneellisesti luettavia tekijänoikeuksiin liittyviä ehtoja ja ehtoja, tekoälyn aikakaudelle sopivaa tekijänoikeusjärjestelmää
- Jotkut sidosryhmät ovat viitanneet tarpeeseen muuttaa järjestelmäriskien taksonomiaa, joka ei sisällä viittausta tekijänoikeuksien tai immateriaalioikeuksien loukkauksiin liitteen 1 perusoikeuksiin kohdistuvien riskien joukossa.

Tiivistelmä

- Tiivistelmä koulutusdatasta (transparency)
 - Tärkein tekijänoikeuksien täytäntöönpanon kannalta
- Kolme osiota:
 - datan modaliteetti,
 - datan lähteet +
 - datan prosessointitavat (sovellettava opt-out mekanismi; ei riitä, että voidaan ottaa alas seuraavasta vaiheesta)

Tekijänoikeusinfrastruktuurin kehitys

- Kansallinen taso
 - Tekoäly- ja tekijänoikeus-pienryhmien loppuraportissa suositeltiin tekijänoikeusinfrastruktuurin kehittämistä → Lausuntokierros → arviointi Tekijänoikeusasioden neuvottelukunnassa
- EU-tason työ
 - EU Komissio: "Feasibility Study of the centralized opt-out registry" + Project on a prototype of a public registry of public domain and open-licensed works
 - EUIPO: "Development of Generative Artificial Intelligence from a Copyright Perspective", 12.5.2025
 - Copyright Knowledge Center; Copyright View (orpoteostietokanta, out of commerce works)
 - Suomen vetämä CITF (Copyright Infrastructure Task Force); synergiat, käyttätapaukset, konkreettiset tekniset ratkaisut
- KV-taso: WIPO:n AI Conversations & AI Infrastructure Interchange (AIII)

Kansallisen tason hankkeet

- ISNI-tunnusten käyttöönotto tekijänoikeusjärjestöissä | Kansalliskirjasto
- KAVI-Kansalliskirjasto
- Avaus-vastuullisuushanke | Audiovisual Producers Finland – APFI
- **AVATE** –Kreditointiohje + Teosten käyttötietoportaalin kehittäminen tekijälähtöisesti -hanke

Mikä Copyright Infrastructure Task Force on ja mitä se tekee?

- 17 ETA-maasta olevien juridiikan -, teknologian -, ja metadata-asiantuntijoiden verkosto
 - Kokous kuukausittain verkossa ja raportoi neuvoston tekijänoikeustyöryhmälle
- Tehdään tiivistä yhteistyötä kunkin EU-puheenjohtajamaan kanssa
 - Komission DG CNCT (evp Henna Virkkunen)
 - EUIPO, Tekijänoikeuden osaamiskeskus ym.
 - WIPO, tekoälykeskustelut (AI Conversations) ja muut aloitteet

- Eurooppalainen digitaalisen infrastruktuurin konsortio (EDIC), kuten Europeum ja ALT EDIC
- Polku digitaaliseen vuosikymmeneen 2030 (**Data Union Strategy (DUS)**; datalainsäädäntö, EU:n yhteiset data-avaruudet jne.)
- **Tuottaa käyttötapauksia ja laatii suosituksia konkreettisiksi teknisiksi ratkaisuisiksi + Haetaan yhteyksiä kaikkien toimialojen hankkeiden kanssa synergioita ja yhdenmukaistaan mahdollisuuksien mukaan (TEMS, STM, Copyright Delta ...)**
- EU-rahoituksen edistämis - ja koordinaatioyhteistyö (Digital, Horisontti jne.)
- Yhteydenpito standardien edistämiseksi (**European ICT Standardisation forum**)

Mitä CITF ei ole

- Standardien kehittäminen
- Viralliset poliittiset päätökset
- Rekisterin rakentaminen
- Prototyypin kehittäminen

Mitä CITF on

- Standardointia edistävä foorumi, joka edistää **avointen standardien** syntymistä ja käyttöönottoa
- Selvitetään, miten näin voidaan helpottaa **yhteentoimivien luotettujen tietojen vaihtoa**
- **Teknisen kerroksen yhdistäminen** tekijänoikeusinfrastruktuurin oikeudelliseen kerrokseen

The three layers of the copyright infrastructure

COPYRIGHT DATA EXCHANGE

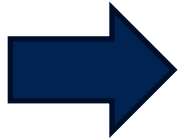
technical layer providing mechanisms for trust and interoperation of identification and rights management information

OPEN RIGHTS DATA FRAMEWORK

semantic layer addressing the challenges of incomplete or erroneous copyright data; where the meaning of identification and rights management information is made clear and consistent

ACQUIS COMMUNAUTAIRE

foundational legal layer defining authors' rights by conventions, treaties, directives, acts, and regulations

CITF Use cases in view of the EU AI Act

CITF First Project 16 June 2025 (ilmoittautuminen 2.6 mennessä)

- Esihanke OKM:n rahoituksella marraskuu -24 – kesäkuu 2025
- Kansalliskirjaston metadataosaajat (Sornova, Partanen) koordinoivat hanketta Viron teknillisen yliopiston ja Latvian kansalliskirjaston kanssa
 - Esittelee peruselementit koneluettavan oikeuksien pidättämisen tekemiseksi; *kuka on kuka, kuka teki mitä, mikä se on ja mitä sillä voi tehdä?*
 - Keskustelu Trust in Media + Paneelikeskustelu tekijän vaihtoehtoista saada korvausta

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

KV-asiat

WIPO:n IGC- ja SCCR-komitean kokoukset

- SCCR-komitean 46. kokous
 - Vanhat asiat (broadcasting) vs. uudet asiat (tekoäly&tekijänoikeus).
- IGC-komitea perinteisen tiedon ja perinteisten kulttuuri-ilmausten suojasta aineettomien oikeuksien järjestelmässä (sui generis)
 - 50. ja 51. kokoukset } Suomi ja Brasilia
jakavat puheenjohtajuuden
 - Paine kehittyvistä maista kasvaa; Alkuperäiskansojen oikeudet (UNDRIP art. 31)
- WIPO:n yleiskokous heinäkuu 2025
- WIPO:n pääjohtajan vaalit 2026

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Taustamuistio: Oikeuksien täytäntöönpano: luvatonta verkkojakelua koskevat säännökset

Yleistä

- Taustamuistion tarkoituksena on kartoittaa ja arvioida luvaton verkkojakelua koskeviin säännöksiin (erityisesti tekijänoikeuslain 60 a–60 g §) liittyviä mahdollisia muutostarpeita
- Erityisesti tiedonsaantioikeuden tarkempi arviointi edellyttää vielä taustamuistion valmistelussa kerättävää palautetta käytännön tarpeista ja näkökulmista

Rajaukset ja yhteys muihin asioihin

- Tekijänoikeuslain 6 a luku: verkkosisällönjakopalvelut (säädetty 2023; DSM-direktiivi)
- Digipalvelusäädös (EU) 2022/2065: välityspalveluiden tarjoajien vastuu; ilmoitus- ja toimintamenettelyt (suoraan sovellettavaa oikeutta)
- Sähköisen viestinnän palveluista annettu laki: verkkotunnusvälittäjän velvollisuus antaa pääsy verkkotunnusten rekisteritietoihin (säädetty 2025; NIS 2 -direktiivi)
- Komission suositus (EU) 2023/1018: urheilutapahtumien järjestäjien asiavaltuus (ei tekijänoikeuteen liittyvä kysymys)

Kansainväliset sopimukset ja EU-säädökset

- WIPO:n tekijänoikeussopimus (WCT) ja esitys- ja äänitesopimus (WPPT) 1996: täytäntöönpanoa koskevat yleiset määräykset
- TRIPS-sopimus 1994: kieltotuomioita ja tiedonsaantioikeutta koskevat yleiset määräykset
- Tietoyhteiskuntadirektiivi 2001/29/EY
 - Seuraamukset ja oikeussuojakeinot (8 artikla)
- Täytäntöönpanodirektiivi 2004/48/EY
 - Tiedonsaantioikeus (8 artikla)
 - Turvaamis- ja säilyttämistoimenpiteet (9 artikla)
 - Kieltotuomiot (11 artikla)

Kansallinen sääntely

- Tekijänoikeuslaki
 - Yhteystietojen luovuttaminen (60 a §)
 - Kieltokanne (60 b §)
 - Keskeyttämismääräys (60 c §)
 - Väliaikainen keskeyttämismääräys (60 d §)
 - Estomääräys (60 e §)
- Laki todistelun turvaamisesta teollis- ja tekijänoikeuksia koskevissa riita-asioissa
 - Tiedonsaanti riita-asiassa (7 a §)

Euroopan komission suositukset

- Suositus (EU) 2023/1018 urheilutapahtumiin ja muihin suorina lähetettyihin tapahtumiin kohdistuvan verkkopiratismin torjunnasta
 - Dynaamisesta kiellosta säätäminen
- Suositus (EU) 2024/915 toimenpiteistä väärennosten torjumiseksi ja teollis- ja tekijänoikeuksien valvonnan tehostamiseksi
 - Dynaamisesta kiellosta säätäminen
 - Tiedonsaantioikeuden ulottaminen teollis- ja tekijänoikeuksien loukkauksiin, joita ei ole toteutettu kaupallisessa laajuudessa

Dynaaminen kielto

- Suositukset (EU) 2023/1018 ja (EU) 2024/915: dynaamisesta kiellosta säätäminen
- Dynaamisia kieltoja voidaan antaa joissakin EU:n jäsenvaltioissa, mukaan lukien Ruotsissa ja Tanskassa
- Dynaaminen kielto mahdollistaisi tehokkaan puuttumisen piraattipalveluihin esimerkiksi silloin kun ne perustavat peilisivustoja eri verkkotunnuksilla tai vaihtavat eri IP-osoitteisiin estotoimenpiteiden kiertämiseksi
- Dynaaminen kielto voitaisiin toteuttaa pienin muutoksin tekijänoikeuslain 60 e §:ään (estomääräys) ja vastaavasti 60 c ja d §:ään (keskeyttämismääräykset)

Tiedonsaantioikeus

- Suositus (EU) 2024/915: tiedonsaantioikeuden ulottaminen oikeudenloukkauksiin, joita ei ole toteutettu kaupallisessa tarkoituksessa
- Todistelun turvaamisesta teollis- ja tekijänoikeuksia koskevissa riita-asioissa annetun lain 7 a § (tiedonsaanti riita-asiassa)
 - Loukkaukselta edellytetään kaupallista laajuutta
- Tekijänoikeuslain 60 a § (yhteystietojen luovuttaminen)
 - Loukkaukselta ei edellytetä kaupallista laajuutta

Mahdolliset kirjalliset kommentit

- Viimeistään 1.8.2025 (copyright.okm@gov.fi)